

Večdesetletne spremembe gozdne vegetacije v rezervatu Donačka gora

¹ dr. Janez Kermavnar

¹Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, Ljubljana
janez.kermavnar@gozdis.si

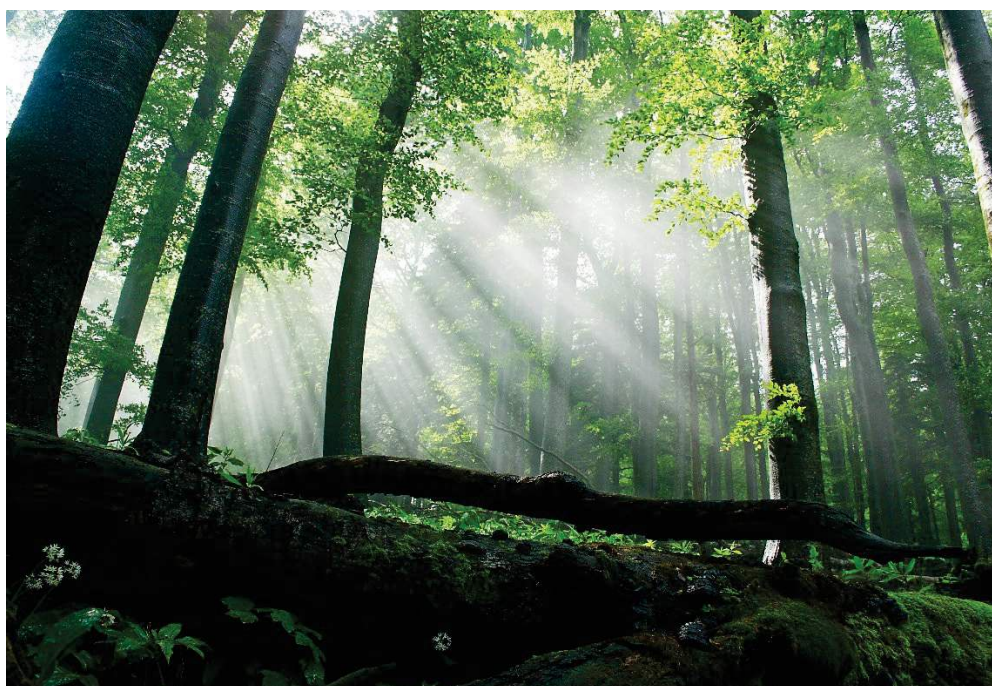
V prispevku predstavljamo rezultate primerjalne analize med fitocenološkimi popisi vegetacije, narejenimi v 70. letih prejšnjega stoletja, in ponovitvami popisov leta 2024. Subpanonski bukov gozd je v okviru gozdnega rezervata Donačka gora zavarovan od leta 1965 dalje. Pri ponovitvi popisa smo glede na prvotno stanje v drevesni plasti zaznali povečano zastiranje bukve in vrst javorjev (*Acer pseudoplatanus*, *A. platanoides*). Za zeliščno plast smo ugotovili statistično značilno zmanjšanje povprečnega števila vrst na ploskev, znaten upad gama diverzitete in proces taksonomske homogenizacije. Rastlinske vrste s povečano frekvenco pojavljanja so bile *Fagus sylvatica*, *Polystichum aculeatum* in *Cardamine bulbifera*; zmanjšanje stalnosti pa so izkazale vrste *Senecio fuchsii*, *Campanula trachelium* in *Galium sylvaticum*. Analiza Ellenbergovih indikatorskih vrednosti nakazuje premik vrstne sestave v smeri poslabšanja svetlobnih razmer ter večje zastopanosti nitrofilnih vrst. Poleg taksonomskih in ekoloških aspektov smo uporabili tudi funkcionalne in filogenetske pristope. Za šest rastlinskih znakov (specifična listna površina - SLA, vsebnost suhe snovi v listih, velikost lista, višina rastline, masa semena, sposobnost klonske rasti) smo analizirali spremembe v funkcionalni sestavi in pestrosti. Znižanje povprečnih vrednosti SLA bi lahko nakazovalo na odziv rastlinskih združb na bolj stresno okolje zaradi vpliva globalnih (segrevanje ozračja) ali regionalnih (pritisk divjadi) dejavnikov. Funkcionalna pestrost se je v splošnem zmanjšala, nasprotno pa je bila pri filogenetski pestrosti tendenca pozitivna. Ugotovljene časovnih trendov v pritalni vegetaciji lahko pojasnimo predvsem z naravno sestojno dinamiko in učinki preteklih ujm. Dolgoletne spremembe pritalne vegetacije na Donački gori so podobne tistim, ki so bile v dosedanjih raziskavah ugotovljene v nekaterih jelovo-bukovih pragozdovih v Dinarskem območju.

Izzivi in pristopi k sodobnemu varstvu biodiverzitete gozdnih ekosistemov

XLI. GOZDARSKI ŠTUDIJSKI DNEVI

ZBORNIK POVZETKOV PREDAVANJ

Ljubljana, 19.–20. november 2025

Challenges and approaches to modern biodiversity conservation of forest ecosystems

XLI. FORESTRY STUDY DAYS

BOOK OF ABSTRACTS

Ljubljana, 19.–20. november 2025

Založil in izdal/*Published and issued by:* Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Večna pot 83, 1000 Ljubljana, Slovenija

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
630*18:574.1(082)

574.1(253)(082)
GOZDARSKI študijski dnevi (41 ; 2025 ; Ljubljana)

Izzivi in pristopi k sodobnemu varstvu biodiverzitete gozdnih ekosistemov : XLI. Gozdarski študijski dnevi : zbornik povzetkov predavanj : Ljubljana, 19.-20. november 2025 = Challenges and approaches to modern biodiversity conservation of forest ecosystems : XLI. Forestry study days : book of abstracts : Ljubljana, 19.-20. November 2025 / [uredniki Nik Šabeder ... et al.]. - Ljubljana : Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, 2025

Naslov publikacije/*Publication title*: Izzivi in pristopi k sodobnemu varstvu biodiverzitete gozdnih ekosistemov: zbornik povzetkov predavanj: XLI. Gozdarski študijski dnevi
= *Challenges and approaches to modern biodiversity conservation of forest ecosystems: Book of abstracts: XLI. Forestry Study Days*

Kraj in datum posvetovanja/*Venue and date of the conference*: Ljubljana, 19.–20. november 2025

Uredniki/*Editors*: Nik Šabeder, Miha Krofel, Vera Zgonik, Danijel Borkovič

Uredniški in organizacijski odbor/*Editorial and organizing committee*: Miha Krofel, Nik Šabeder, Aleksander Trajbarič, Klemen Jerina, Mojca Nastran, Thomas Andrew Nagel, Dušan Roženbergar, Anton Poje, Andrej Ficko, Milan Kobal, Matija Klopčič, Špela Pezdevšek Malovrh, Mateja Intihar

Recenzenti / *reviewers*: Miha Krofel, Nik Šabeder, Aleksander Trajbarič, Mojca Nastran, Matija Klopčič, Špela Pezdevšek Malovrh, Dušan Roženbergar, Anton Poje

Tehnični urednik/*Technical editor*: Danijel Borkovič

Slika na naslovnici/*Cover photo*: Miha Krofel (pragozd Krokar)

Tisk/*Printed by*: Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire

Založila in izdala/*Published and issued by*: Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani / *Biotechnical Faculty of University of Ljubljana*

Za založbo in izdajatelja/*For the publisher and issuer*: Marina Pintar, dekanja Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani / *The Dean of Biotechnical Faculty of University of Ljubljana*

Naklada/*Number of copies printed*: 180

Publikacija je brezplačna/*Publication is free of charge*

Publikacija je v digitalni obliki prosto dostopna na:/*Publication is available free of charge at*:

<https://www.bf.uni-lj.si/sl/enote/gozdarstvo/raziskave/konference/gozdarski-studijski-dnevi-2025/>

To delo je ponujeno pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva Deljenje pod enakimi pogoji 4.0 Mednarodna licenca. / *This work is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.*

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

ISBN 978-961-6020-89-3
COBISS.SI-ID 256795907